T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/27
KARAR NO : 2024/76
KARAR TR : 04/03/2024

ÖZET: Ankara Büyükşehir Belediyesi Alt Yapı Koordinasyon Merkezi Müeyyideler Yönetmeliğinin 22. maddesi uyarınca verilen para cezasına karşı açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Türk Telekomünikasyon A.Ş.
Vekili : Av. A.K. Ö
Davalı : Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. M. Ç

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Ankara Büyükşehir Belediye Encümeninin 10/11/2022 tarih ve 2782 sayılı kararı ile, il sınırları içerisindeki baz istasyonları ve fiber optik dolapları hakkında yapılan denetimlerde, 23 OFSD Yenikent olarak kodlanan saha dolabının izinsiz/bildirimsiz kurulduğu tespit edildiğinden bahisle, Ankara Büyükşehir Belediyesi AYKOME Yönetmeliği'nin 22. maddesinin 2. fıkrasına istinaden davacı şirket hakkında 100 TL müeyyide bedeli uygulanmasına karar verilmiş, 16/11/2022 tarih ve 6093sayılı idari para cezası adı altında tahakkuk fişi düzenlenerekAYKOME Şube Müdürlüğünün 15/11/2022 tarih ve 674088 sayılı yazısı ile davacıya bildirilmiştir.

2. Davacı vekili tarafından, 10/11/2022 tarih ve 2782 sayılı Encümen Kararının ve bu kararın davacıya bildirilmesine ilişkin 15/11/2022 tarih ve 674088 sayılı işlem ile, 16/11/2022 tarih ve 6093 sayılı tahakkuk fişinin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açılmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. Ankara 13. İdare Mahkemesi 13/03/2023 tarih ve E. 2023/2637, K. 2023/523 sayılı kararı ile, 2577 sayılı Kanun'un 38. maddesi ve Ankara Bölge İdare Mahkemesi 10. İdari Dava Dairesinin 13/02/2023 tarih ve E. 2023/1228, K.2023/504 sayılı kararı uyarınca, esas kaydının kapatılarak dava dosyasının bağlantı nedeniyle Ankara 15. İdare Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

4. **Ankara 15. İdare Mahkemesi 27/09/2023 tarih ve E.2023/429, K.2023/1746 sayılı kararı** ile, davacı adına idari para cezası uygulanmasına ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünün, 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı İYUK'un 15/1 maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine kesin olarak karar verilmiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...İncelenen uyuşmazlıkta, idari para cezasına ilişkin görevli mahkemeyi belirleyen kanun kuralı 5326 sayılı Kanun ile değiştirilmiş ve yeni düzenleme 19.12.2006 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiş olduğuna göre, görev kuralının geçmişe etkili olacağı yolundaki genel hukuk ilkesi karşısında, verilen idari para cezasına karşı yapılan itirazın görüm ve çözümünde, 5216, 5393 ve 2464 sayılıKanunların ilgili maddelerine dayanılarak hazırlanan, Ankara Büyükşehir Belediyesi Alt Yapı Koordinasyon Merkezi Yönetmeliği ve anılan Kanunlarda görevli yargı yeri hususunda hüküm bulunmadığından,Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.*
>
> *Nitekim; benzer nitelikteki uyuşmazlıkta, Uyuşmazlık Mahkemesinin 10.07.2023 tarih ve E:2023/374, K:2023/514Karar sayılı kararı ile aynı yönde içtihat edilmiştir.*
>
> *Açıklanan nedenlerle davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 15/1. maddesi uyarınca*

davanın görev yönünden reddine..."

5. Davacı vekili, bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

6. **Ankara Batı 1. Sulh Ceza Hakimliği 03/11/2023 tarih ve D.İş No:2023/7946 sayılı kararı**ile, davacı vekilinin talebinin idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle reddine, görevli yargı kolunun tespiti için kararın kesinleşmesine müteakip dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiş, bu karara itiraz edilmesi üzerine Ankara Batı 2. Sulh Ceza Hakimliği 01/12/2023 ve D.İş No:2023/10913 sayılı kararı ile itirazın kesin olarak reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir . Mahkeme kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Ankara 15. İdare mahkemesinde dava açtığını ilgili mahkemenin 27/09/2023 tarihli 2023/429 esas 2023/1746 karar sayılı kararının Hakimliğimizce yapılan incelenmesinde özetle; "söz konusu kararda idare para cezasına yönelik yapılan başvurularda adli yargı mercilerinin görevli olduğundan bahisle görev yönünden red kararı verildiğinin açıkça belirtilmesine karşın muteriz vekilinin idare mahkemesine yönelik talebinin sadece idare para cezasına yönelik bir talep olmadığı, aksine idari para cezasının iptali talebi ile birlikteAnkara Büyükşehir Belediyesi Encümeninin 10/11/2022 tarihli 2782 sayılı kararının iptalini,ve ayrıca16/11/2022 tarihli ve 6093 sayılı tahakkuk fişinin iptalini" açıkça talep ettiği görülmüştür.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Encümeninin 10/11/2022 tarihli 2782 sayılı kararının iptaline ve16/11/2022 tarihli ve 6093 sayılı tahakkuk fişinin iptaline yönelik taleplerin idari işlemlerin sebep, sonuç, yetki ve amaç unsurları yönünden idari yargı mercilerince incelenmesi gerektiği bu sebeple talebi inceleme görevinin idari yargının görev alınana girdiği anlaşılmıştır.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu' nun 27/8 maddesinde 'idarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görüleceğinin' şeklindeki açık hüküm karşısında muterizin taleblerinin idari yargı tarafından değerlendirilmesi gerektiği Hakimliğimizin görevli olmadığı anlaşıldığından yazılı şekilde aşağıdaki karar verilmiştir..."

7.Ankara Batı 1. Sulh Ceza Hakimliğince gerekçeli karar taraflara tebliğ edilip karar kesinleştirildikten sonra, Mahkeme 29/12/2023 tarih ve 2023/7946 sayılı üst yazısı ile, görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle adli yargı dava dosyasıyla idari davaya ilişkin bilgi ve belgelerin bir örneğini re'sen Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

8. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun *"Alt Yapı Hizmetleri"* başlıklı 8. maddesi şöyledir:

"Büyükşehir içindeki alt yapı hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların temsilcilerinin katılacağı alt yapı koordinasyon merkezi kurulur. Büyükşehir ilçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Alt yapı koordinasyon merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının (oda üst kuruluşu bulunan yerlerde üst kuruluşun) temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır.

Alt yapı koordinasyon merkezi, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar tarafından büyükşehir içinde yapılacak alt yapı yatırımları için kalkınma plânı ve yıllık programlara uygun olarak yapılacak taslak programları birleştirerek kesin program hâline getirir. Bu amaçla, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar alt yapı koordinasyon merkezinin isteyeceği coğrafî bilgi sistemleri dâhil her türlü bilgi ve belgeyi vermek zorundadırlar. Kesin programlarda birden fazla kamu kurum ve kuruluşu tarafından aynı anda yapılması gerekenler ortak programa alınır. Ortak programa alınan alt yapı hizmetleri için belediye ve diğer bütün kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerine konulan ödenekler, alt yapı koordinasyon merkezi bünyesinde oluşturulacak alt yapı yatırım hesabına aktarılır.

Ortak programa alınan hizmetler için kamu kurum ve kuruluş bütçelerinde yeterli ödeneğin bulunmadığının bildirilmesi durumunda, büyükşehir belediyesi veya ilgisine göre bağlı kuruluş bütçelerinden bu hizmetler için kaynak ayrılabilir. Kamu kurum ve kuruluşları alt yapı ortak yatırım hizmetleri için harcanan miktarda ödeneği, yeniden değerleme oranını da dikkate alarak ertesi yıl bütçesinde ayırır. Ayrılan bu ödenek belediye veya ilgili bağlı kuruluşunun hesabına aktarılır. Bu bedel ödenmeden ilgili kamu kurum veya kuruluşu, büyükşehir belediyesi sınırlarında yeni bir yatırım yapamaz.

Ortak programa alınmayan yatırımlar için bakanlıklar, ilgili belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşları alt yapı koordinasyon merkezi tarafından belirlenen programa göre harcamalarını kendi bütçelerinden yaparlar.

Koordinasyon merkezleri tarafından alınan ortak yatırım ve toplu taşımayla ilgili kararlar, belediye ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır.

Alt yapı koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Çevre

ve Şehircilik Bakanlığı, çıkarılacak bu yönetmeliğin, alt yapı yatırım hesabının kullanılması ve ödenek tahsisi ve aktarmasına ilişkin kısımları hakkında, Maliye Bakanlığı ve Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarlığının görüşünü alır."

9. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun *"Belediyenin yetkileri ve imtiyazları"* başlıklı 15. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi şöyledir:

"Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır:
...
b) Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek."

10. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun *"Ücrete tabi işler"* başlıklı 97. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 4/12/1985 – 3239/125 md.)
Belediyeler bu Kanunda harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet (...) için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaya yetkilidir. Belediye'ye tekel olarak verilmiş işler kendi özel hükümlerine tabidir.
(İkinci fıkra iptal: An. Mah. nin 31/3/1987 tarih ve E: 86/20, K.: 87/9 sayılı kararı ile)

11. Ankara Büyükşehir Belediyesi Aykome Şube Müdürlüğü Çalışma Usul Ve Esasları İle Müeyyideler Yönetmeliği'nin *"Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar"* üst başlığı altında düzenlenen *"Müeyyideler"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(1) Bu yönetmeliğin amacı; Ankara Büyükşehir Belediyesi bünyesinde kurulan Altyapı Koordinasyon Merkezinin çalışma, usul ve esasları ile müeyyidelerini düzenlemektir."

12. Yönetmeliğin *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Yönetmelik; Ankara Büyükşehir Belediyesi sorumluluğundaki altyapı hizmetlerine ait izin ve ruhsatların düzenlenmesi ile ilçe belediyelerince verilen izin ve ruhsatlara ilişkin koordinasyonun sağlanabilmesi amacıyla Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinde yer almayan, altyapı ruhsat süreçleri, çalışma usul ve esasları ile müeyyideleri kapsar."

13. Yönetmeliğin *"Dayanak"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

" (1) Bu Yönetmelik, 10.07.2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 8 inci maddesi,
(2) 03.07.2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi,
(3) 26.05.1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 97 nci maddesi ve mükerrer madde 79,
(4) 15.06.2006 tarihli ve 26199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin 27 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır."

14. Yönetmeliğin *"Tanımlar"* başlıklı 4. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Bu Yönetmelikte geçen;
...
p) Saha Dolabı: Sabit ve Elektronik Haberleşme sisteminde kullanılan ekipmanı
...
ifade eder."

15. Yönetmeliğin *"Müeyyideler"* başlıklı 22. maddesinin 2. fıkrası şöyledir:

"(2) Saha Dolabı, servis kutusu ve benzeri yapılar ile ilgili çalışmaların izinsiz yapıldığı tespit edildiğinde tutanakla ilgili altyapı kuruluşuna uyarı yapıldıktan sonra 24 saat içerisinde ruhsat başvurusunun yapılmaması durumunda her bir tutanak için ek-1'de bulunan müeyyide bedelleri cetvelindeki 1 inci maddede belirtilen miktarda bedel alınır."

16. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)
(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

17. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

18. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

19. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 04/03/2024 tarihli toplantısında; dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, olay kısmında belirtildiği üzere tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada, idari yargı yerince adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

20. 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde yer alan, "*Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinintarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.*

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca (...) ileri sürülebilir." hükmüne göre, idare mahkemesinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak, hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

21. Kanun'un 19. maddesindeki "*Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.*

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008-5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir..." hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da içermesi gerekir.

22. Kanun koyucu, 14. maddeye göre olumsuz görev uyuşmazlığı doğması durumunda her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma iradesini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme oranla daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağını tanımıştır.

23. Olayda, adli yargı yerince, görevsizlik kararı verilmekle birlikte, bununla yetinilmemiş ayrıca görevli merciin belirtilmesi için dava dosyasının re'sen Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine de karar verilmiştir.

24. Bu haliyle, her ne kadar 2247 sayılı Kanun'da öngörülen yönteme uyulmamakta ise de, davanın taraflarınca başvuruda bulunulmadığı gözetilerek, adli yargı yerince re'sen yapılan başvurunun 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında olduğunun kabulü ile Uyuşmazlık Mahkemesinin önüne gelmiş bulunan görev uyuşmazlığının çözüme kavuşturulması, gerek usul ekonomisine gerek Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluş amacına uygun olacağından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

25. Raportör-Hâkim Şerife ÖZDOĞAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da

dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

26. Dava, Ankara Büyükşehir Belediyesi AYKOME Yönetmeliğinin 22. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının ve dayanak Encümen Kararının iptali istemiyle açılmıştır.

27. Dosyanın incelenmesinden, Ankara ili, Sincan ilçesi, Mustafa Kemal Mahallesi, Orhan Gazi Caddesi ile İstiklal Caddesikesişiminde *"23 OFSD Yenikent"* kodlu saha dolabının izinsiz/bildirimsiz olarak kurulduğunun 21/10/2022 tarihli tutanakla tespit edildiği, bu tutanak uyarınca Ankara Büyükşehir Belediye Encümeninin 10/11/2022 tarih ve 2782 sayılı kararı ile *"AYKOME Müeyyideler Yönetmeliği'nin 22. maddesinin 2. fıkrası uyarınca 100 TL müeyyide bedeli"* uygulanmasına karar verildiği, 16/11/2022 tarih ve 6093 sayılı tahakkuk fişinin düzenlenip davacı tarafa bildirilmesi üzerine, davacı tarafından, 10/11/2022 tarih ve 2782 sayılı encümen kararının, bu kararın davacıya bildirilmesine ilişkin 15/11/2022 tarih ve 674088 sayılı işlem ile 16/11/2022 tarih ve 6093 sayılı tahakkuk fişinin iptali istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

28. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

29.5216, 5393 ve 2464 sayılı Kanunların ilgili maddelerine göre hazırlanan, Ankara Büyükşehir Belediyesi Alt Yapı Koordinasyon Merkezi Yönetmeliği uyarınca verilecek para cezalarına karşı yapılacak itiraz konusunda görevli yargı yerini belirleyen bir hükme, gerek Yönetmelikte gerekse anılan Kanunlarda yer verilmemiştir.

30. Kaldı ki, Belediyeencümenlerinin Kabahatler Kanunu hükümlerine göre idari para cezası ve idari tedbir kararları verebileceğine dair 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesinde de;*"Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlereveya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir. Bu kararda ilgili kişiye bir süre de verilebilir."* hükmü yer almıştır.

31. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu idari para cezasına ve encümen kararınakarşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

32. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara Batı 1. Sulh Ceza Hakimliğince yapılan başvurunun reddi ile, Hakimlikçe verilen 03/11/2023 tarih ve D.İş No:2023/7946 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara Batı 1. Sulh Ceza Hakimliğince yapılan BAŞVURUNUN REDDİ ile Hakimlikçe verilen 03/11/2023 tarih ve D.İş No:2023/7946 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

04/03/2024 tarihinde, Üye Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Eyüp	Muharrem
GÜLEÇ	TAŞ	SARICALAR	ÜRGÜP

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

KARŞI OY

1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun'un 1. maddesinde; *"Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatlar Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idari para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir. Bu kararda ilgili kişiye bir süre de verilebilir. Belediye encümeni kararında belli bir fiilin muayyen bir süre zarfında yapılmasını da emredebilir. Emredilen fiilin ilgili kişi tarafından yapılmaması halinde, masrafları yüzde yirmi zammı ile birlikte tahsil edilmek üzere belediye tarafından yerine getirilir."* hükmü yer almaktadır.

Dava dosyasındaki belge ve bilgilerin incelenmesinden, baz istasyonları ve fiber optik dolapları hakkında yapılan denetimlerde, davacı şirket tarafından 23 OFSD Yenikent olarak kodlanan saha dolabının izinsiz/ bildirimsiz kurulduğunun tespit edildiğinden bahisle, Aykome Müeyyideler Yönetmeliğinin 22. maddesinin 2. Fıkrasına istinaden davacı şirket adına müeyyide bedelleri cetvelindeki 1 inci maddede belirtilen miktar üzerinden hesaplanan bedel ile ruhsatlandırmasına yönelik dava konusu işlemin tesis edilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Belediyelere bir çok görevler yükleyip, belli hizmetler için yetkiler veren belediye mevzuatı ve ilgili Yönetmelikte, kamu hizmetlerinin yürütümüne dair kararların uygulanabilmesini hizmetlerin etkinliğinin artmasını sağlayıcı, cezai ve yaptırım hükümlerinin bulunmadığı; belediyelerin yasal görevlerini ifa sırasında bu görevin yerine getirilmesini engelleyici davranışların cezalandırılması ile sorumluluk sahasındaki mallara verilen zarar ve ziyanın tazminine ilişkin bir yetkinin belediyelere tanınmadığı anlaşılmakta ise de; 1608 sayılı Kanun'un 1. maddesinin belediyeleri bu hususlara ilişkin olarak yetkilendirdiği; bir başka ifade ile; belediyenin kanunla yüklenen görevini yerine getirmesini engelleyici bir davranışta bulunulması halinde; belediye encümenince, söz konusu davranışın ortadan kaldırılmasına karar verileceği; emredilen fiilin ilgili kişi tarafından yapılmaması halinde söz konusu fiilin müeyyide bedeli olarak tahsil edilmek üzere belediye tarafından yerine getirileceği anlaşılmaktadır.

Bu açıklamalar karşısında, her ne kadar Kabahatler Kanunu uyarınca idari para cezalarına karşı açılacak davalarda adli yargı görevli ise de, davaya konu edilen işlemin idari para cezası olmadığı gibi (müeyyide bedeli ile ruhsatlandırma) bir idari yaptırım olarak kanuni dayanağı da olmayan müeyyide bedelinin tahsiline yönelik tek yönlü ve icrai bir idari işlem olduğu açıktır.

Bu durumda, söz konusu uyuşmazlığın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği gerekçesiyle, adli yargının görevli olduğu yönündeki sayın çoğunluğun görüşüne katılmıyorum.

Üye
Bilal ÇALIŞKAN